

Publieksavond Duurzaam Terschelling: “Meer actie en daden”

Het was een nobel streven, toen de Waddeneilanden in 2007 hun gezamenlijke ambitie uitspraken om in 2020 zelfvoorzienend te zijn. Ruim tien jaar later, in 2018, blijkt het echter lastiger te realiseren dan destijds gehoopt. Dan kun je teleurgesteld constateren dat de ambitieuze doelen niet gehaald zijn, maar je kunt ook de krachten bundelen en kijken wat er wél mogelijk is. Vanuit die positieve insteek organiseerde de gemeente Terschelling afgelopen woensdag samen met Terschelling Energie (TE) een publieksavond ‘Duurzaam Terschelling.’

Actie en daden

Toeval of niet, dat was op dezelfde dag dat het voorstel om de gasgestookte cv-ketel vanaf 2021 in Nederland te verbieden de media haalde. Het liet zien dat praten over duurzaamheid niet langer vrijblijvend is, maar dat actie geboden is. En de gemeente wil daar nadrukkelijk het voortouw in nemen, zo verzekerde wethouder Hendrik-Klaas van der Wielen de circa zestig aanwezigen. Van der Wielen erkende dat de doelen uit het manifest te ambitieus waren en dus niet gehaald gaan worden. “Maar de eilanden hebben de handschoen tenminste opgepakt en zijn gestart. Bovendien hebben we de verplichting om er onverminderd mee door te gaan. De noodzaak daartoe is er en blijft er en daarom wil de gemeente zich inzetten voor nog meer actie en daden.”

Aanjager Duurzaamheid

En dat het de gemeente ernst is, blijkt uit het feit dat er per 1 mei een ‘Aanjager Duurzaamheid’ is benoemd, Kirsten Kramer. “De komende maand gaat zij starten met haar werkzaamheden, die voortvloeien uit een concreet uitvoeringsprogramma. En voor het invullen van dat programma hebben we uw hulp nodig.” Vandaar ook deze publieksavond, legde de wethouder uit. “Vanavond komen vragen aan bod als ‘Waar willen we naartoe?’ en ‘Wanneer willen we dat bereiken?’ Het is van groot belang om dat gezamenlijke doel goed voor ogen te hebben.”

Gemeenschappelijk doel

Want zonder een duidelijk gezamenlijk doel is er een levensgroot risico dat er allerlei losse projecten ontstaan die niet op elkaar aansluiten, waarschuwde Van der Wielen. “Als het op deze publieke avonden lukt om tot een gezamenlijk gedragen doelstelling te komen, dan nemen we dat op in het uitvoeringsprogramma en kunnen er grote stappen gemaakt worden. De gemeente kan dit niet alleen en heeft uw hulp nodig. Het is nadrukkelijk niet een gemeentelijk maar een gemeenschappelijk doel. Ik hoop dan ook van harte dat we een vruchtbare, leerzame en effectieve avond hebben.”

CO2

Daarna was het aan Antoine Maartens (projectmanager Duurzame Wadden bij Urgenda) om toe te lichten waar Terschelling momenteel staat qua duurzaamheid. Hij gaf aan dat het daarbij vooral om CO2 draait. “Het opwarmen van de aarde heeft direct te maken met de CO2-uitstoot. Om een goede wereld achter te laten voor onze kinderen, moet dat echt omlaag.” Hij liet zien dat het

eiland in 2017 zo'n 29.300 ton CO2 uitstootte. "Dat was in 2008 29.000 ton, dus we zijn niet veel opgeschoten. De CO2-uitstoot komt voor de helft uit gas en voor de helft uit stroom. Op het eiland verbruiken we dik 25 miljoen kWh stroom en verstoppen we ruim 8 miljoen kuub gas. Hier moet dus echt iets gebeuren."

Collectief

Dat het nu al mogelijk is om zowel je huis als je bedrijf te verduurzamen, lieten Jan Kooijman (Kinum) en Jort Bonne (Camping Veldzicht) zien in een filmverslag. "Dit is fantastisch", zei Maartens enthousiast. "Hier gaat het om, hier worden de echte meters gemaakt." Maar er hangt wel een prijskaartje aan, erkende hij. "Zeker voor een particulier die het individueel moet doen. Het is dan ook veel slimmer om het collectief te regelen." Op korte termijn was er een nog eenvoudiger oplossing, gaf hij aan. "Wanneer u allemaal klant wordt bij TE, of bij een andere groene stroomleverancier, dan scheelt dat al de helft van de CO2-uitstoot. Dat gaat niet over grote bedragen, maar heeft al een enorme impact."

Oplossing

Het leverde meteen een opmerking op uit de zaal: "Als iedereen overgaat naar de meest groene stroomleveranciers, dan kunnen de leveranciers het niet aan, zo is bekend." Dat klopte helemaal, gaf Maartens toe. "Maar wat u een probleem noemt, beschouw ik als een oplossing. Want dat betekent dat het de moeite waard is om bijvoorbeeld meer windmolens op zee te bouwen, en dat gebeurt nu ook. Dus zorg met z'n allen vooral dat dit probleem ontstaat, want dat betekent dat we in de goede richting gaan."

Nieuwe doelstelling

De voorbereidende werkgroep van de publieksavond bleek al een nieuwe doelstelling geformuleerd te hebben: 'Er moet een CO2-neutraal mooi en leefbaar eiland voor alle bewoners en bezoekers van nu en de toekomst komen'. "Dat klinkt mooi, maar is niet echt meetbaar", klonk het uit de zaal. Ook Jort Bonne had er een kanttekening bij. "De gasten komen niet alleen voor een duurzaam eiland, maar ook voor een mooi eiland. Op Terschelling hebben de huizen van oudsher rode daken. Dat betekent dat je niet lukraak overal zonnecollectoren kunt plaatsen." Uit de zaal kwamen diverse suggesties voor een concreter doel, zoals het halveren van de CO2-uitstoot in drie jaar. "Dat is concreet, haalbaar en meetbaar", vond Maartens.

Deskundigen

Piet Noordenbos gaf aan dat je het formuleren van een dergelijke doelstelling eigenlijk niet aan een zaal vol goedwillende aanwezigen kunt overlaten. "Ik zou willen pleiten voor een aantal mensen, deskundigen, die een meetbare doelstelling formuleren waar we de volgende keer als zaal of - nog mooier - als eilander gemeenschap over kunnen besluiten. Heel concreet: hoever zijn we nu, waar willen we over drie jaar staan en wat is daarvoor nodig?"

Concrete doelen

Sicco Boorsma (zelfstandig adviseur duurzame energie) haakte daar graag op in. "Wanneer je een doelstelling in CO2-vorm formuleert, is het niet voor iedereen helder. Wanneer je die echter vertaalt in concrete doelen, dan herkent iedereen

zich daarin. Ik denk dat het formuleren van dergelijke doelen voor de mensen die de volgend avond voorbereiden een goede opdracht is. En daar heb ik wel een idee bij, daar gaan we graag mee aan de slag.”

Bewustzijn

Voordat de avond werd afgesloten, deed Martien Verduin een oproep aan de zaal. “Ik zou er graag een kortetermijndoelstelling aan toe willen voegen, die te maken heeft met een bewustzijn van de mensen. Iedereen die hier vanavond aanwezig is, is zich wel bewust van de noodzaak van een duurzame samenleving. Maar ik zie nog lege stoelen, de zaal is niet vol. We hebben net afspraken gemaakt waar we de volgende keer mee aan de slag gaan, maar we kunnen ook bij onszelf beginnen en de volgende keer allemaal iemand meenemen, zodat het bewustzijn wordt vergroot.” En aan de reacties te merken, was de zaal het daar volledig mee eens.

De volgende Publieksavond Duurzaamheid is op donderdag 12 april, 19.30 uur in ET-10.